

Pokoloruj zgodnie z kodem

! Wyrazy, w których „ó” występuje w zakończeniach
(-ów, -ówka, -ówna) i jest wymienne, pokoloruj na różowo.

1. samochód
2. Rzeszów
3. mąż
4. nóż
5. szy
6. kłóty
7. końcówka
8. maluje
9. łożo
10. dróżka
11. okłary
12. błąka
13. chłopcow
14. ciekierk
15. mowieć
17. temperówka
18. skienka
19. żłty
20. żarówka
21. bity
22. kłko
23. lodówka
24. piro
25. kogot
26. drożdżówka
27. stój
28. szóstka
29. wózek
30. róg
31. Kraków
32. cesarówna
33. lóbie

[illegible]

IMIĘ I NAZWISKO

Henryk Sienkiewicz, *Latarnik* (fragment)

(...) Wreszcie przybył do Aspinwall – i miał być kres jego niepowodzeń. Cóż go bowiem mogło dościsnąć jeszcze na tej skalistej wysepce? Ani woda, ani ogień, ani ludzie. Zresztą od ludzi Skawiński niewiele doznał złego. Częściej spotykał dobrych niż złych.

Zdawało się natomiast, że prześladowają go wszystkie cztery żywioły. Ci, co go znali, mówili, że nie ma szczęścia, i tym objaśniali wszystko. On sam wreszcie stał się trochę maniakiem. Wierzył, że jakaś potężna a mściwa ręka ściga go wszędzie, po wszystkich lądach i wodach. Nie lubił jednak o tym mówić; czasem tylko, gdy go pytano, czyja to miała być ręka, ukazywał tajemniczo na Gwiazdę Polarną i odpowiadał, że to idzie stamtąd... Rzeczywiście, niepowodzenia jego były tak stałe, że aż dziwne, i łatwo mogły zabić gwoździem w głowie, zwłaszcza temu, kto ich doznawał. Zresztą miał cierpliwość Indianina i wielką spokojną siłę oporu, jaka płynie z prawości serca. W swoim czasie na Węgrzech dostał kilkanaście pchnięć bagnietem, bo nie chciał chwycić za strzemień, które mu ukazywano jako środek ratunku, i krzyżeć: pardon¹. Tak samo nie poddawał się i nieszczęściu. Łazł pod górę tak pracowicie, jak mrówka. Zepchnięty sto razy, rozpoczynał spokojnie swoją podróż po raz setny pierwszy. Był to w swoim rodzaju szczególniejszy dziwak. Stary ten żołnierz, opalony Bóg wie w jakich ogniach, zahartowany w biedach, bity i kuty, miał serce dziecka. W czasie epidemii² na Kubie zapadł na nią dlatego, że oddał chorym wszystką swoją chininę³, której miał znaczny zapas, nie zostawiwszy sobie ani grama.

Było w nim jeszcze i to dziwne, że po tylu zawodach zawsze był pełen ufności i nie tracił nadziei, że jeszcze wszystko będzie dobrze. W zimie ożywiały się zawsze i przepowiadał jakieś wielkie wypadki. Cekał ich niecierpliwie i myślą o nich żył lata całe... Ale zimy mijały jedne za drugimi i Skawiński doczekał się tylko tego, że ubieliły mu głowę. Wreszcie zestarzał się – zaczął tracić energię. Cierpliwość jego poczyniała być coraz podobniejsza do rezygnacji. Dawny spokój zmienił się w skłonność do roztkliwiania się i ten hartowny żołnierz jął przeradzać się w bekse, gotowego załzawić się z lada powodu. Prócz tego od czasu do czasu tłukła go najstraszliwsza nostalgia⁴, którą podniecała lada okoliczność: widok jaskółek, szarych ptaków podobnych do wróbli, śniegi na górach lub zaślyszana jakaś nuta, podobna do słyszanej niegdyś... Na koniec opanowała go tylko jedna myśl: myśl spoczynku. Owładnęła ona starcem zupełnie i wchłonęła w siebie wszelkie inne pragnienia i nadzieje. Wieczny tułacz nie mógł już sobie wymarzyć nic bardziej upragnionego, nic droższego nad jaki spokojny kąt, w którym by mógł odpocząć i czekać cicho kresu. Może właśnie dlatego, że szczególne jakieś dziwactwo losu rzucało nim po wszystkich morzach i krajach tak, że prawie nie mógł tchu złapać, wyobrażał sobie, że największym ludzkim szczęściem jest – tylko nie tułać się.(...) Tymczasem niespodziewanie w ciągu dwunastu godzin dostał posadę jakby wybraną dla siebie ze wszystkich na świecie.

1. *pardon* – w wojsku w czasie wojny: prośba o darowanie życia

2. *epidemia* – pojawienie się równocześnie lub w krótkich odstępach czasu dużej ilości zachorowań na tę samą chorobę wśród ludności danego terenu

3. *chinina* – lek przeciwgorączkowy

4. *nostalgia* – tęsknota za ojczyzną

1. Jaką cechę bohatera ujawnia opisane wydarzenie?

/1 pkt

W swoim czasie na Węgrzech dostał kilkanaście pchnięć bagnetem, bo nie chciał chwycić za strzemień, które mu ukazywano jako środek ratunku, i krzyknąć: pardon.

- A. Uczciwość.
- B. Honor.
- C. Poczucie godności.
- D. Wszystkie odpowiedzi są poprawne.

2. Do którego innego bohatera podobny jest Skawiński scharakteryzowany w poniższym cytacie?

/1 pkt

Lazł pod górę tak pracowicie, jak mrówka. Zepchnięty sto razy, rozpoczął spokojnie swoją podróż po raz setny pierwszy.

- A. Do Hermesa.
- B. Do Hadesa.
- C. Do Syzyfa.
- D. Do Zeusa.

3. Podaj imię bohatera, którego los był podobny do dziejów Skawińskiego, o czym mówi cytat:

/2 pkt

(...) szczególne jakieś dziwactwo losu rzucało nim po wszystkich morzach i krajach tak, że prawie nie mógł tchu złapać.

.....

Uzasadnij swój wybór, podając dwa podobieństwa losów obu bohaterów.

1.....
.....

2.....
.....

4. Gdzie leżało Aspinwall?

/1 pkt

- A. Niedaleko dżungli.
- B. Wśród skał oblanych morzem.
- C. Na nizinie nad rzeką.
- D. Na skalistej wyżynie.

5. Wyjaśnij znaczenie frazeologizmów.

/1 pkt

- *wbić/zabić komuś gwóźdź w głowę*

.....

.....

.....

- *mieć serce dziecka*

.....

.....

.....

6. Które cechy nie charakteryzują Skawińskiego?

/1 pkt

- A. ufny, pełen nadziei.
- B. odważny, dzielny.
- C. cierpliwy, niestrudzony.
- D. niewytrwały, leniwy.

7. Do podanych rzeczowników dopisz po dwa synonimy (wyrazy o podobnym znaczeniu):

/3 pkt

tułacz -

niepowodzenie -

tułaczka -

12. Wypisz z tekstu określenia do niżej podanych rzeczowników:

/2 pkt

żołnierz –

dziwak –

tułacz –

Dokończ zdanie, wpisując nazwę środka stylistycznego:

Wypisane określenia to

13. Wybierz z tekstu i zacytuj zdanie, które wyjaśnia, co o swoim losie sądzi Skawiński.

/1 pkt

.....
.....
.....

14. „Latarnik” Henryka Sienkiewicza jest typowym opowiadaniem, ponieważ...

/1 pkt

- A. jest to utwór krótki, zawierający opisy morza, które Skawiński widział z latarni.
B. jest pełen refleksji i przemyśleń głównego bohatera.
C. występują w nim także postaci drugoplanowe.
D. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

15. Jaki typ narratora występuje w „Latarniku”?

/1 pkt

- A. Konkretny.
B. Wszechwiedzący.
C. O ograniczonej wiedzy.
D. Subiektywny.

8. Zaznacz P, jeśli treść zdania jest prawdziwa, natomiast F, jeśli jest fałszywa.

/1 pkt

1. W pierwszym akapicie znajduje się jeden równoważnik zdania.

☐ P ☐ F

2. Zdanie: *Zdawało się natomiast, że prześladowają go wszystkie cztery żywioły* jest złożone podrzędnie.

☐ P ☐ F

3. W zdaniu: *On sam wreszcie stał się trochę maniakiem* występuje orzeczenie imienne.

☐ P ☐ F

4. W ostatnim zdaniu zawarty jest liczebnik ułamkowy.

☐ P ☐ F

9. Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1., 2. albo 3.

/1 pkt

Wypowiedzenie *W swoim czasie na Węgrzech dostał kilkanaście pchnięć bagnetem, bo nie chciał chwycić za strzemię, które mu ukazywano jako środek ratunku, i krzyżeć: pardon* jest:

A. zdaniem złożonym,

1. jest dwukrotnie złożone.

bo

2. jest czterokrotnie złożone.

B. zdaniem wielokrotnie złożonym,

3. jest trzykrotnie złożone.

10. Oceń prawdziwość stwierdzeń. Wybierz F przy zdaniu fałszywym.

/1 pkt

1. Skawiński był ranny na Węgrzech.

☐ P ☐ F

2. Spędził wiele czasu wśród Indian

☐ P ☐ F

3. Na Kubie przeżył epidemię.

☐ P ☐ F

11. Podaj trzy znaczenia wyrazu *los*.

/1 pkt

1.

2.

3.